

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1To/114/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515010625
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Blažová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1515010625.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Magdalény Blažovej a sudcov JUDr. Richarda Molnára a JUDr. Petra Štífta, v trestnej veci obžalovaného A. E., pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 11.09.2018 sp. zn. 2T/64/2015, na verejnom zasadnutí konanom 06.02.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 11.09.2018 sp. zn. 2T/64/2015 bol obžalovaný A. E. podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava V sp. zn. 1Pv 133/12 zo dňa 30.10.2015, pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- dňa 12.10.2009 obvinený A. E. splnomocnený svojou manželkou, Y. E. konateľkou spoločnosti E. V., spol. s r. o., so sídlom sv. G. č. XXX, T. nad D. uzavrel so spoločnosťou VB M. SK, spol. s r. o. leasingové zmluvy č. M./XX/XXXXXX, M M M na zakúpenie solárií zn. G. H výr. č. XXXXXX, G. I. M N. výr. č. XXXXXX, G. HER výr. č. XXXXXX, G. H výr. č. XXXXXX, na obdobie 60 mesiacov, na základe čoho obv. A. E. ako konateľ spoločnosti G., dňa 22.10.2009 uzavrel so spoločnosťou VB M. SK, kúpne zmluvy na predmetné soláriá, s tým, že predmet leasingu bude až do doby riadneho ukončenia zmluvy majetkom spoločnosti VB M. SK, spol. s r. o. Podpisom zmlúv sa dlžník spol. E. V., spol. s r. o. zaviazal k úhrade mesačných splátok podľa splátkového kalendára, avšak predpísané splátky prestali byť zo strany E. V., spol. s r. o. platené pravidelne, na základe čoho pristúpila spoločnosť VB M. SK, spol. s r. o. k predčasnému ukončeniu zmluvy a dlžník, ktorý bol upovedomený o povinnosti vrátiť predmet leasingu, bol zároveň vyzvaný k vráteniu predmetu leasingu, čo však aj napriek výzve neurobil, ale ho poskytol tretím osobám, čím spoločnosti VB M. SK, spol. s r. o. so sídlom na U.. 1. G.. XX, R., IČO: XXXXXXXX spôsobil škodu vo výške 59.886,14,-€,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. bola poškodená spoločnosť VB M. SK spol. s.r.o., so sídlom U.. 1. G. č. XX, R. s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil v podstate tým, že prokurátor nevykonal dokazovanie v prípravnom konaní ohľadom odborného vyjadrenia, prípadne znaleckého dokazovania vo vzťahu k spôsobenej škode týkajúcej sa predmetu leasingu, v čase spáchania skutku. V danom prípade prokurátor podľa názoru okresného súdu neuniesol dôkazné bremeno a preto bolo potrebné postupovať v zmysle § 285 písm. b/ Tr. por. a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V ihneď po jeho vyhlásení odvolanie do zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 11.09.2018 (č.l. 406), ktoré následne i písomne odôvodnil podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava V dňa 25.10.2018 (č.l. 416-418).

V písomnom odôvodnení odvolania okresný prokurátor uviedol:

Dňa 30.05.2015 bola na Okresný súd Bratislava V podaná na obžalovaného A. E. obžaloba pre zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona na skutkovom a právnom základe uvedenom v odôvodnení obžaloby.

Po vykonanom dokazovaní senát Okresného súdu Bratislava V dňa 24.01.2017 rozsudkom uznal obžalovaného A. E. vinným zo spáchania zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, za čo mu uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, pre výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4T26/13 zo dňa 17.05.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.06.2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo stratili podklad. Poškodenú spoločnosť VR. odkázal na civilný proces. Svoje rozhodnutie zdôvodnil okrem iného tým, že nemožno sa stotožniť s obhajobou že ide o "súkromnoprávny vzťah", resp. že ide o nevydarenú podnikateľskú činnosť a to s poukazom na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného, ktoré sa týkajú rovnakej oblasti, pričom soláriá už boli raz obžalovanému odobraté a preto musel mať vedomosť o následku svojho nekonania vo vzťahu k oprávnenej spoločnosti.

Po podaní odvolania obhajcom obžalovaného A. E., Krajský súd v Bratislave dňa 29.04.2018 uznesením sp. zn. 1To/34/2018 podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Okresný súd Bratislava V na hlavnom pojednávaní dňa 11.09.2018 iba vyhlásil rozsudok a obžalovaného A. E. podľa § 285 písmeno b) Tr. por. oslobodil spod obžaloby s odôvodnením, že skutok nie je trestným činom.

Som toho názoru, že senát Okresného súdu Bratislava V týmto postupom nekonal v súlade so zákonom, nakoľko sa jednoduchým vyhlásením oslobodzujúceho rozsudku "zbavil" akejkolvek povinnosti vykonať a vyhodnotiť aj ostatné dôkazy, vytykané mu v uznesení Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To 34/2018 zo dňa 29.04.2018.

Poškodený G.. B. R. aj v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní jednoznačne poukázal na povinnosti prijímateľa leasingu v prípade, že prestane splácať svoje záväzky. Pričom Y. E. bolo oboznámená s tým, že poskytovateľ je oprávnený jednostranne bez súhlasu príjemcu leasingu predčasne ukončiť LZ s okamžitou platnosťou. Dodávateľom predmetu leasingu bola spol. G., spol. s r. o., kde je Y. E. spoločníčka, spolu s manželom obžalovaným A. E.. Ako kontaktnú osobu za spol. E. V. spol. s r. o. bol uvedený ten istý subjekt-páchatel' A. E.. Z uvedeného dokazovania je jednoznačne zrejmé, že sa osobne stretli s A. E. a vyzvali ho k odovzdaniu predmetu leasingu, čo sa však nestalo. Ďalej uviedol, že podľa ich zistení majú podozrenie, že predmet leasingu v skutočnosti neexistuje a podobné solárium dal pán A. E. na leasing aj do iných spoločností. Pokúšali sa zariadenia dohľadať na miestach, ktoré boli označené ako miesta prevádzky zariadení, avšak tie sa tam nenachádzali a kde sa nachádzajú obžalovaný A. E. následne neuviedol. Potom sa začal zatajovať, nezdvíhal telefóny.

Svedok B.. G. G. za spoločnosť H. M. k veci na hlavnom pojednávaní uviedol, že pokiaľ by obžalovaný E. chcel dať do prenájmu predmetu leasingu, potreboval by súhlas od VB leasingu, pričom on takúto informáciu nemá. Udeľovanie súhlasu na presun solárií do iných prevádzok je vo všeobecných zmluvných podmienkach. Tým potvrdil výpoveď poškodeného G.. B. R..

Svedok M. E. sa na hlavnom pojednávaní vyjadril k špecifikácii škody, s tým, že spoločnosť si uplatňuje zostatok istiny, ktorá nebola zaplatená, nezaplatené faktúry, ktoré boli vystavené na obžalovaného, úroky z omeškania a náklady, ktoré vznikli v súvislosti so zmluvou.

Svedok G.. C. D. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že bol ako pracovník inkasnej agentúry O.-M., spol. s r. o. splnomocnený zástupca VB leasing oslovený, aby sa buď doplatila pohľadávka, alebo sa vrátili

solárne zariadenia. Upresnil, že v lete roku 2010 alebo 2011 kontaktoval obžalovaného, na vyriešenie jednej zmluvy, pričom osobne jednal s obžalovaným, ktorý si prevzal všetky dokumenty ako aj oznámenie o tom, aby doplatil alebo odovzdal predmet leasingu, čo najprv obžalovaný sľúbil, no neskôr už nezdvíhal telefón a nič nezaplatil.

Sám Krajský súd v Bratislave konštatuje vo svojom uznesení, že z hľadiska posudzovania trestnej zodpovednosti obžalovaného je podstatné to, že obžalovaný na výzvu leasingovej spoločnosti na vrátenie predmetu leasingu nereagoval a tieto po neuhradení splátok nevrátil leasingovej spoločnosti.

Pokiaľ však ide o žiadosť Krajského a následne i Okresného súdu Bratislava V o doručenie odborného vyjadrenia, resp. znaleckého posudku, týkajúceho sa určenia hodnoty solárií do termínu hlavného pojednávania tak, aby sa s ním mohli oboznámiť procesné strany opätovne uvádzam, že v aktuálne platnom Trestnom poriadku sa nenachádza také ustanovenie, ktoré by umožňovalo súdu po podaní obžaloby prokurátorom, tomuto ako strane v konaní ukladať povinnosť pribrať znalca a tiež určovalo zákonný spôsob, akým to prokurátor má urobiť, nakoľko prvostupňový súd ako tzv. "dominus litis" je po vrátení veci nadriadeným súdom povinný objektívne zistiť skutkový stav, vrátane možnosti po vykonanom dokazovaní upraviť skutkovú vetu rozsudku ohľadom výšky skutočne spôsobenej škody, ako aj ustáliť právnu kvalifikáciu a na základe takto zisteného skutkového stavu objektívne rozhodnúť. Navyiac nie je zrejmé, kde sa soláriá v súčasnosti nachádzajú, teda bude pre ktoréhokoľvek znalca pribratého do konania či už súdom alebo (nezákonne) prokurátorom obtiažne zisťovať ich hodnotu v čase skutku.

Pokiaľ ide o výšku škody Z 59.886,14,-€ táto je popísaná v každom jednotlivom záverečnom finančnom vysporiadaní a v každej jednotlivej zmluve, kde boli vypočítané osoby, ktoré toto vypracovali. Jej úprava, môže mať vplyv na zmenu právnej kvalifikácie, nie však na oslobodenie obvineného A. E. spod obžaloby.

Prokurátor po podaní obžaloby akceptovanej súdom je iba stranou v konaní, ktorá však už vecou nedisponuje. Má iba návrhové oprávnenia, teda má možnosť navrhovať vykonanie dôkazov a má právo podať proti rozsudku súdu opravný prostriedok (odvolanie), jediný proti a tiež ako jedna zo strán v prospech obžalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto nebolo možné splniť požiadavku uvádzanú ako v uznesení Krajského súdu v Bratislave, tak aj v Okresným súdom predloženom prípise, zo dňa 17.05.2018, doručeného na tunajšiu prokuratúru 24.05.2018, ktorého prílohou bolo aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To 34/2018 zo dňa 25.04.2018, ktorým na základe odvolania obžalovaného A. E. zrušil prvostupňový rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2T/64/201 a prikázal mu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To 34/18 v tejto časti preto považujem za nevykonateľné. Ak totiž mal odvolací súd pri rozhodovaní pochybnosti o ktoromkoľvek výroku, alebo vykonaní jednotlivých dôkazov v prípravnom konaní, prípadne ich zopakovaní zákonným spôsobom, mal vec vrátiť prokurátorovi do prípravného konania. Takúto možnosť aktuálne platný Trestný poriadok pozná.

Som preto toho názoru, že tieto okolnosti pri nezmenenej dôkaznej situácii bez ďalšieho dokazovania nemôžu vyvodiť jednoznačný záver o tom, že prokurátor neunesol dôkazné bremeno, nakoľko na hlavnom pojednávaní prezentované skutočnosti minimálne zakladajú podozrenie z trestného činu sprenevery podľa § 213 Trestného zákona, čo však senát Okresného súdu Bratislava V po vrátení veci Krajským súdom v Bratislave, alibisticky aj napriek predchádzajúcemu podrobne vykonanému dokazovaniu, na ktoré v odôvodnení oslobodzujúceho rozsudku poukazuje, z nepochopiteľných dôvodov ignoroval.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto navrhol Krajskému súdu v Bratislave, aby podľa § 321 ods. 1 písmeno b), c), d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. ju vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný A. E. prostredníctvom svojho obhajcu G.. D. Q. a to podaním doručeným okresnému súdu 16.11.2018 (č.l. 421-422). Uviedol v ňom, že :

Predmetný rozsudok Okresného súdu Bratislava V považuje za zákonný a spravodlivý a s jeho odôvodnením sa stotožňuje. Prvostupňový súd sa v zmysle zákona vysporiadal so všetkými dôkazmi a okolnosťami významnými pre rozhodnutie, a to aj v zmysle uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp.

zn. ITo/34/2018 zo dňa 25.04.2018 (ďalej len „uznesenie KS BA“) a rozhodnutie dostatočným spôsobom odôvodnil.

I. Okresný prokurátor v rámci odôvodnenia odvolania namieta oslobodzujúci rozsudok prvostupňového súdu a po stručnej chronológii konania na súde ako prvé v rámci svojho odôvodnenia odvolania namieta, že prvostupňový súd mal na hlavnom pojednávaní iba vyhlásiť oslobodzujúci rozsudok, čím sa mal súd zbaviť akejkolvek povinnosti vykonať a zhodnotiť aj ostatné dôkazy. S takýmto nesprávnym tvrdením prokurátora sa nemožno stotožniť.

Tak ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 11.09.2018, súd na tomto hlavnom pojednávaní nepristúpil len k "jednoduchému vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku" tak, ako to tvrdí prokurátor ale vykonal dokazovanie podľa § 269 Tr. por. Po takto vykonanom dokazovaní prokurátor ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemal, súd dokazovanie ukončil a stranám dal priestor na záverečné reči. V prípade, ak to prokurátor považoval za potrebné, mal príležitosť dať ďalšie návrhy na vykonanie dôkazov. Prokurátor mohol tiež využiť priestor na prezentovanie svojich argumentov vo svojej záverečnej reči, čo v plnom rozsahu opätovne nevyužil, nakoľko sa iba pridržiaval svojej záverečnej reči zo dňa 24.01.2017 (I), a to aj napriek už spomenutému dokazovaniu a uzneseniu KS BA. Na základe týchto skutočností musím preto konštatovať, že uvedené tvrdenie prokurátora je zavádzajúce, pričom súd s poukazom na uvedené na hlavnom pojednávaní postupoval v zmysle Trestného poriadku.

II. V tejto súvislosti nemožno opomenúť, že súd v rámci uvedeného postupu na hlavnom pojednávaní oboznámil strany aj s vyjadrením OP BA V č.l. 369, ktorým prokurátor reagoval na písomnú žiadosť súdu, ktorou OS BA V dňa 17.05.2018 v intenciách uznesenia KS BA prokurátora písomne vyzval na zaslanie odborného vyjadrenia resp. znaleckého posudku, že túto nie je možné splniť. Súd aj na tomto hlavnom pojednávaní dňa 11.09.2018 prokurátora opätovne vyzval na predloženie odborného vyjadrenia resp. znaleckého posudku, čo však prokurátor s odvolaním sa na svoje predchádzajúce písomné vyjadrenie znovu odmietol.

Prokurátor aj v odôvodnení svojho odvolania argumentuje, že po podaní obžaloby na súd je iba stranou v konaní, ktorá však už vecou nedisponuje, má iba limitované návrhové oprávnenia a z tohto dôvodu nebolo možné splniť vyššie spomínanú požiadavku uvedenú vo výzve OS BA V, ako aj v uznesení KS BA. Prokurátor dokonca považuje uznesenie KS BA v tejto časti za nevykonateľné, nakoľko: "A totiž mal odvolací súd pri rozhodovaní pochybnosti o ktoromkoľvek výroku, alebo vykonaní jednotlivých dôkazov v prípravnom konaní, prípadne ich zopakovaní zákonným spôsobom, mal vec vrátiť prokurátorovi do prípravného konania. Takúto možnosť aktuálne planý poriadok pozná." (str. 3, odôvodnenia odvolania prokurátora).

S takýmto nepravým názorom prokurátora sa však nie je možné stotožniť. Pokiaľ ide o námietku prokurátora ohľadom nevyužitia možnosti odvolacieho súdu na vrátenie veci do prípravného konania uvádzam, že na takéto postup neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 323 Tr. por. môže totiž odvolací súd po zrušení rozsudku vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi do prípravného konania len za splnenia podmienok uvedených v § 279 ods. 1 Tr. por., t.j. súd vráti vec prokurátorovi uznesením na došetrenie len vtedy, ak počas hlavného pojednávania vyjde najavo, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom a prokurátor o vrátenie veci požiadal so zreteľom na potrebu spoločného prejednania. V danej veci takáto situácia však nenastala a preto možno hodnotiť túto odvoláciu námietku prokurátora za nedôvodnú.

Na okraj veci si dovoľm zároveň poznamenať, že zákonná možnosť súdu vec vrátiť prokurátorovi do prípravného konania je v Trestnom poriadku limitovaná na konkrétnu a výnimočnú situáciu práve z dôvodu, aby nedošlo k zvýhodneniu postavenia prokurátora v konaní v neprospech obžalovaného a tým k porušeniu zásady rovnosti strán v konaní. Je totiž nesporné, že prokurátor, ako subjekt zastupujúci štát má povinnosť vinu obžalovanému bez akýchkoľvek pochybností dokázať a uniesť dôkazné bremeno, pre čo má priestor počas celého trestného konania. V prípade, ak si prokurátor túto svoju úlohu nesplnil a okrem iného nezabezpečil odborné vyjadrenie resp. znalecký posudok k predmetom leasingu v rámci trestného konania, a to ani po rozhodnutí KS BA a opakovanej výzve OS BA V, nemôže následne v prípade neustátia svojej obžaloby na súde poukazovať na údajné pochybenie zo strany súdu resp.,

na nesprávne rozhodnutie. V tomto kontexte potom tiež neobstojí námietka prokurátora po rozhodnutí prvostupňového súdu, že zisťovať hodnotu solárií v čase skutku pribratým znalcom by bolo obtiažne.

V súvislosti s uvedeným je dôležité poukázať na to, že v danom prípade nedošlo zo strany prokuratúry o unesenie dôkazného bremena a odstránenie nedostatkov v dokazovaní ani po tom, čo bol tento závažný nedostatok zo strany prokurátora jasne signalizovaný aj uznesením KS BA.

Samotná obžaloba je po skutkovej a právnej stránke zmätočná, je postavená iba na nepodložených a navyše nepreukázaných domnienkach, čo bolo z našej strany namietané hneď na prvom hlavnom pojednávaní a tieto nedostatky neboli zo strany prokuratúry odstránené v rámci trestného konania.

III. Pokiaľ ide o ostatné odvolacie námietky prokurátora, tak od začiatku trestného konania poukazujem na to, že konanie klienta má čisto obchodnoprávny charakter vzhľadom na všetky skutočnosti, okolnosti prípadu a komerčnú povahu veci. V danom prípade išlo o dohodnutý obchod kde absentuje akýkoľvek úmysel klienta cudziu vec si prisvojiť a niekoho poškodiť. Klient uhradil zvýšené leasingové splátky vo výške viac ako 50% z hodnoty predmetov leasingov, čo predstavovalo celkovo viac ako 104.000 € leasingovej spoločnosti VR. a jednotlivé leasingové splátky riadne splácal až do momentu, kedy to z jeho strany nebolo z objektívnych príčin ekonomicky možné. Od začiatku tohto obchodného vzťahu so spoločnosťou VR. sme poukazovali na to, že obchodný rámec bol v rámci vzájomnej spolupráce klienta a leasingovej spoločnosti nastavený tak, že leasingová spoločnosť bola informovaná o umiestnení predmetných solárií aj v iných spoločnostiach a mala tiež informácie kde sa soláriá v priebehu tohto obchodného vzťahu nachádzajú, čo potvrdzuje aj výpis zo systému spoločnosti VB M. SK s.r.o. Vzhľadom na uvedené a so zreteľom na subsidiaritu trestnoprávneho postihu takéto konanie nie je možné posudzovať ako trestný čin sprenevery, nakoľko trestné právo nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite jednotlivca, aby si strážil svoje práva, ktorým má súdna ochrana poskytovať ochranu. Je však neprijateľné, aby túto ochranu preberali OČTK a štát a aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnej povahy.

Vyššie uvedené skutočnosti boli napokon potvrdené v rámci dokazovania pred súdom nielen spomínanými výpismi zo systému spoločnosti VB M. SK s.r.o. a výpoveďami obžalovaného A. E. ale tiež výpoveďou ďalších svedkov - B.. G. G., svedka B.. F. A., svedka E. U., svedka G. G. a svedka C. L.. Zároveň taktiež poukazujem na to, že v konaní prokurátor nepreukázal, že by prejav o predčasnom ukončení zmluvného vzťahu spoločnosťou VB M. bol spol. E. V. s.r.o. riadne oznámený a v tejto súvislosti spoločnosť resp. môj klient riadne písomne vyzvaný na vrátenie predmetov leasingu, nakoľko klientovi ani konateľke spol. E. V. s.r.o. nebolo takéto oznámenie resp., výzva poškodenej spoločnosti do dnešného dňa doručená.

IV. Som presvedčený, že v zmysle Trestného zákona a zásady "ultima ratio" nie je možné postihovať práve takýto prípad, kedy z objektívnych ekonomických dôvodov prestane byť niekto schopný plniť si svoje obchodné záväzky voči druhej zmluvnej strane. Povaha tejto konkrétnej veci je čisto súkromnoprávneho charakteru a má sa riešiť prostredníctvom inštitútov civilného práva. V súlade so závermi prvostupňového súdu mám za to, že súd sa správne riadil aj jednou zo základných zásad právneho poriadku, a to zásadou "v prípade pochybností v prospech obvineného", ktorá vychádza z princípu prezumpcie nevinu. Záver o vine obžalovaného musí byť totiž bezpochyby postavený na skutkovom stave, o ktorom nie sú žiadne pochybnosti a akýkoľvek vysoký stupeň podozrenia pritom sám osebe nestačí k tomu, aby mohol tvoriť zákonný podklad pre odsudzujúci výrok súdu. V predmetnej veci ide práve o takýto prípad, keď nedostatok usvedčujúcich dôkazov a akékoľvek prípadné pochybnosti je potrebné vyhodnotiť v prospech obžalovaného, tak ako to urobil prvostupňový súd.

Vzhľadom na uvedené je preto v súlade so závermi prvostupňového súdu nutné konštatovať, že prokurátorovi sa v rámci trestného konania nepodarilo uniesť bremeno dokazovania, vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že tento skutok je trestným činom a preto súd správne postupoval, keď po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov obžalovaného zákonným postupom podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby oslobodil.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka Krajskej prokuratúry Bratislava sa v plnom rozsahu pridrжала písomne vypracovaného odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V a navrhla, aby krajský súd napadnutý oslobodzujúci rozsudok okresného súdu zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby túto vec znovu prejednal a rozhodol.

Obhajca obžalovaného sa pridržal svojho písomne vypracovaného vyjadrenia a navrhol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný A. E. sa v konečnom návrhu pred odvolacím súdom pridržal prednesu svojho obhajcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil pritom, že odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V nie je dôvodné, vzhľadom na správnosť a zákonnosť napadnutého prvostupňového oslobodzujúceho rozsudku.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Odvolací súd je toho názoru, že v konaní pred okresným súdom ako súdom prvého stupňa nedošlo k žiadnym takým chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pričom na hlavnom pojednávaní boli vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy nevyhnutné pre spravodlivé rozhodnutie súdu, pričom odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa vykonané dôkazy správne a logicky vyhodnotil a to spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 2 ods. 12 Tr. por.

Ak prokurátor vytýka súdu prvého stupňa chybné hodnotenie dôkazov, tak odvolací súd pripomína, že ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne, t.j. ak dôkazy hodnotil podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti a dospel k logickým záverom, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok len preto, že napríklad sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že výrok o vine zo spáchania trestného činu, nie je možné založiť len na indíciách, domnienkach, či len na do určitej miery, pravdepodobných skutkových záveroch alebo len na skutočnosti, že nemožno vylúčiť, že skutok spáchal obžalovaný. Výrok o vine musí byť založený na skutkovom stave, o ktorom nie sú dôvodné (rozumné) pochybnosti a ktorý nepochybne vyplýva z vykonaných dôkazov.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní nemožno urobiť, bez rozumných pochybností záver o vine obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe (ktorá chybne uvádza, že obžalovaný sa dopustil prečinu sprenevery, keďže správne malo byť uvedené, že sa dopustil zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák.).

Podľa § 10 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. prečin je úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou 5 rokov.

Podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. je zákonom stanovená trestná sadzba od 3 do 10 rokov.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu, bolo nevyhnutným aplikovať v posudzovanej trestnej veci zásadu in dubio pro reo.

Úvodom je potrebné uviesť, že trestná vec bola Krajským súdom v Bratislave dňa 25.04.2018 pod sp. zn. 1To/34/2018 zrušená, kedy odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, d/ Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 24.01.2017 sp. zn. 2T/64/2015 a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. bola vec

vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení konštatoval, že súčasťou spisového materiálu je trestné oznámenie týkajúce sa leasingovej zmluvy č. M./XX/XXXXX (č.l. 13) so škodou vo výške 12.334,01 Eur, leasingovej zmluvy č. M./XX/XXXXX (č.l. 22) so škodou vo výške 13.858,19 Eur, leasingovej zmluvy č. M./XX/XXXXX so škodou vo výške 12.334,01 Eur (č.l. 42), leasingovej zmluvy č. M./XX/XXXXX so škodou vo výške 12.334,01 Eur (č.l. 62), ktoré sú predmetom obžaloby, pričom výpočet spôsobenej škody predstavuje sumu 50.860,22 Eur. Trestné oznámenie bolo však podávané aj vo vzťahu k leasingovej zmluve č. M./XX/XXXXX so škodou vo výške 9.025,92 Eur (č.l. 89), ktorá leasingová zmluva však nie je predmetom obžaloby. Súčet škôd za všetkých päť leasingových zmlúv by predstavoval sumu 59.886,14 Eur. V tomto smere preto okresný súd pochybil, keď nekriticky prevzal do svojej výrokovej časti skutkovú vetu obžaloby s nesprávnym vyčíslením spôsobenej škody obžalovaným. Pokiaľ sa týka výšky spôsobenej škody, ktorú mal obžalovaný svojim konaním spôsobiť, v tejto súvislosti krajský súd dal do pozornosti aj okolnosť, že pokiaľ leasingová zmluva predpokladá prevod vlastníctva k predmetu leasingu na nájomcu a výška leasingových splátok je určená tiež s ohľadom na túto skutočnosť, potom v takomto prípade je škodou spôsobenou trestným činom sprenevery hodnota predmetu leasingu v čase spáchania činu, od ktorej sa odpočíta tá časť akontácie a uhradených leasingových splátok, ktorá predstavuje čisté splátky nadobudnutie ceny hodnoty leasingu, avšak len v rozsahu zodpovedajúcej zníženiu hodnoty prenajatej veci v dobe spáchania činu oproti hodnote v dobe jeho prevzatia páchatelom na základe leasingovej zmluvy.

Pokiaľ ide o výšku škody spôsobenú spreneverou veci zverenej na základe tzv. leasingovej zmluvy zdôraznil, že súdna prax sa ustálila na tom, že východiskom pre určenie výšky škody je cena, za ktorú sa vec, ktorá je predmetom leasingu a ktorú nájomca spreneveril, v dobe a mieste činu obvykle predáva a nie tzv. leasingová cena tejto veci (t.j. čiastka, ktorú by nájomca bol povinný zaplatiť v súlade s leasingovou zmluvou súhrnom všetkých splátok vrátane akontácie a ďalších platieb za celú dobu nájmu. K tomuto záveru možno dodať, že leasing nie je predajom veci na splátky, kde kupujúci sa stáva vlastníkom veci ešte pred zaplatením celej kúpnej ceny. Leasingové splátky teda nepredstavujú splátky na kúpnu cenu prenajatej veci, nájomca nimi uhradzuje nielen náklady prenajímateľa na obstaranie predmetu leasingu, ale i ďalšie náklady a primeraný zisk leasingovej spoločnosti. Preto súhrn leasingových splátok nevyjadruje hodnotu predmetu leasingu.

V tomto smere krajský súd konštatoval, že ako prokurátor tak aj okresný súd dospeli k výške spôsobenej škody na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, keďže súčasťou spisového materiálu nie je odborné vyjadrenie hodnoty prenajatých solárií.

Skutočnosť, že prokurátor nevykonal v prípravnom konaní dokazovanie ohľadom odborného vyjadrenia, prípadne znaleckého dokazovania predmetov leasingu, v čase spáchania skutku, treba vyhodnotiť v kontexte unesenia dôkazného bremena a udržania obžaloby, čo je v každom prípade úlohou prokurátora. Krajský súd uviedol, že v konaní pred súdom prípadná dôkazná núdza vedie k vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku, pričom ak má prokurátor niest zodpovednosť za dokázanie viny obžalovaného v konaní pred súdom a ak má súd v tomto konaní vystupovať ako nestranný orgán, nemožno považovať, aby súd vo vzťahu k prípravnému konaniu plnil úlohu prieskumného vyšetrovateľa a aby svojim rozhodnutím určoval, či prokurátor môže a akým spôsobom má uniesť dôkazné bremeno v súdnom konaní a ako musí byť obžaloba odôvodnená, aby ustála pri uznaní viny. V danom konkrétnom prípade bolo potrebné pribrať do konania znalca, prípadne vypracovať odborné vyjadrenie na presnú výšku spôsobenej škody obžalovaným, v čase spáchania skutku, t.j. v čase, kedy došlo k predčasnemu ukončeniu zmluvy, ktorý dátum taktiež absentuje v podanej obžalobe. Vzhľadom k tomu, že dôkazné bremeno v konaní pred súdom ťaží len prokurátor, bude aj v konaní pred súdom vecou prokurátora, aby si prípadne znalecký posudok alebo odborné vyjadrenie zabezpečil sám.

Nemožno súhlasiť s námietkami uvedenými v odvolaní prokurátora v tom smere, že pokiaľ mal odvolací súd pri rozhodovaní pochybnosti o ktoromkoľvek výroku alebo vykonaní jednotlivých dôkazov v prípravnom konaní, mal vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie.

Podľa § 279 ods. 1 Tr. por. súd vráti vec prokurátorovi uznesením na došetrenie len vtedy, ak počas hlavného pojednávania vyjde najavo, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom a prokurátor o vrátenie veci požiadal so zreteľom na potrebu spoločného prejednania.

Podľa § 323 Tr. por. odvolací súd môže po zrušení rozsudku vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi do prípravného konania za splnenia podmienok uvedených v § 279 ods. 1 Tr. por.

V nadväznosti na vyššie uvedené je preto zákonná možnosť súdu vec vrátiť prokurátorovi do prípravného konania v trestnom poriadku limitovaná na konkrétnu a výnimočnú situáciu práve z dôvodu, aby nedošlo k zvýhodneniu prokurátora v konaní v neprospech obžalovaného a tým k porušeniu zásady rovnosti strán v konaní.

Nie je možné rozhodnutie o vrátení veci „na došetrenie“ zodpovedajúce procesnému režimu § 188 ods. 1 písm. e / Tr. por. v znení účinnom pred 1. Januárom 2006 (zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), teda naposledy v účinnom znení tohto zákona. V predchádzajúcom type konania bola kritériom takého rozhodnutia okrem výskytu závažných procesných chýb prípravného konania aj potreba objasnenia základných skutkových okolností, bez ktorých nie je možné rozhodnúť na hlavnom pojednávaní a v konaní pred súdom by bolo také došetrenie spojené s výraznými ťažkosťami alebo by bolo zrejme na ujmu rýchlosti konania. Táto koncepcia sa stala neaktuálnou prijatím zákona č. 301/2005 Z.z. s účinnosťou od 01. Januára 2006. Nová úprava priniesla odstránenie vyšetrovacej zásady zo súdneho konania s čím je spojené dôkladné uplatnenie zásady zodpovednosti prokurátora za dokázanie viny obžalovaného, teda zásady dôkazného bremena. Vykonávanie dôkazov v súdnom konaní, ktoré strany nenavrhlí alebo nezabezpečili je podľa aktuálnej právnej úpravy možnosťou, nie však už povinnosťou súdu. Prijatím tejto úpravy sa trestné konanie ako spor obžaloby a obhajoby približuje k občianskemu súdному konaniu, ktorého je dôkazné bremeno žalobcu charakteristickou črtou.

Spravodlivé meritórne rozhodnutie súdu, ktoré má komplexné (obojsmerné) dokazovanie orgánov činných v trestnom konaní v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. umožniť, je v prípade dôkaznej núdze rozhodnutie podľa zásady dôkazného bremena, teda pri pochybnostiach v prospech obžalovaného, čo znamená v neprospech obžaloby. Spravodlivé je, aby každý kto spáchal trestný čin bol za jeho spáchanie odsúdený a primerane potrestaný, ale len vtedy, resp. v tom rozsahu, v ktorom mu je vina dokázaná v konaní pred súdom (tzv. objektívnu pravdu totiž v mnohých prípadoch nemožno práve z objektívnych dôvodov zistiť). V tomto konaní rozhoduje súd ako nestranný orgán a zodpovednosť za dokázanie skutku, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu nesie prokurátor (ako žalujúca strana). V danom konkrétnom prípade sa mal obžalovaný dopustiť zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. Objektom tohto trestného činu je zákonom chránený záujem v podobe majetku (zverená vec).

Podľa § 130 ods. 3 Tr. zák. zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť. Obsahom objektívnej stránky trestného činu sprenevery je konanie páchatel'a, ktorý si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená. Objektívna stránka tohto trestného činu pozostáva z 1/ protiprávneho konania, t.j. konania v rozpore s platnou právnou úpravou, 2/ škodlivého následku, čiže vzniknutej ujmy, ktorá vznikne konaním páchatel'a a napokon po 3/ kauzálneho nexusu, teda príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním páchatel'a a škodlivým následkom. Pre naplnenie subjektívnej stránky trestného činu sprenevery sa vyžaduje úmyselné konanie páchatel'a spočívajúce v prisvojení si cudzej veci na škodu inej osoby. Z uvedeného zákonného ustanovenia je zrejmé, že o trestný čin sprenevery môže ísť len v prípade, ak páchatel' naloží so zverenou vecou v rozpore s účelom, na ktorý mu bola cudzia vec daná do opatrovania alebo do dispozície a to tým spôsobom, ktorý marí základný účel zverenia.

Čo sa týka posudzovaného prípadu odvolací súd dospel k záveru, že nie je zrejmé, či konaním obžalovaného došlo k vyššie uvedenému trestnému činu. Z vykonaného dokazovania nebola totiž preukázaná presná výška spôsobenej škody v zmysle zrušujúceho vyššie uvedeného citovaného uznesenia Krajského súdu v Bratislave, pričom ani po zrušení veci prokurátor nenavrhol na hlavnom pojednávaní konanom 11.09.2018 doplniť dokazovanie ohľadom výšky uvedenej škody, hoci obžalovaný uvádzal, kde sú predmetné solária umiestnené a to podľa jeho vyjadrenia sa mali tieto nachádzať v Banskej Bystrici, v Rakúsku a v Košiciach. Napriek tomu, že prokurátor vo svojom odvolaní poukazuje na výpovede svedkov G.. B. R., B.. G. G., M. E. a G.. C. D., krajský súd zastáva názor, že presná výška spôsobenej škody je základným kvalifikačným predpokladom pre posúdenie konania obžalovaného podľa hmotnoprávných predpisov. Keďže presná výška spôsobenej škody ustálená nebola, z uvedeného

vyplýva nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení a preto nie je možné konštatovať, že boli obligatórne naplnené znaky skutkovej podstaty vyššie uvedeného trestného činu.

Porušenie povinnosti zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností a na to nadväzujúcich povinností orgánov činných v trestnom konaní ustanovených v § 2 ods. 10 Tr. por. je sankcionované v tomto prípade neunesením dôkazného bremena prokurátorom v súdnom konaní vo vzťahu ku všetkým skutkovým zisteniam relevantným ako kvalifikačný moment a z tohto pohľadu je sankciou oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por.

Na preukázanie viny obžalovaného súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa doplňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania.

Odvolací súd sa preto stotožňuje so závermi uvedenými v napadnutom rozsudku, že z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní nemožno urobiť bez rozumných pochybností záver o vine obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo nevyhnutným aplikovať v posudzovanej trestnej veci zásadu in dubio pro reo. Odvolací súd uzatvára, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebol produkovaný taký súhrn dôkazov, ktoré by jednoznačne a nepochybne usvedčovali obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

V súlade so zákonom je aj výrok súdu prvého stupňa o odkázaní poškodeného s nárokom na náhradu škody na civilný proces, nakoľko podľa § 288 ods. 3 Tr. por. tak musí súd urobiť obligatórne, ak obžalovaného oslobodí spod obžaloby.

Riadiac sa vyššie uvedenými úvahami krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.